

Op pad rondom de Sint Pietersberg

Wandelzoekpagina

Lengte

13 km

Start- en eindpunt

bistro-café Chalet Bergrust
Luikerweg 71
6212 NH Maastricht

Openbaar vervoer

Servicebus 12 Arriva
Maastricht, Bushalte Sint
Pietersberg, Mergelweg 13,
6212 VA Maastricht. Vanaf
hier 400 meter via de
Luikerweg naar startpunt.

Parkeren

Parkeerplaats
Luikerweg, 6212 NH
Maastricht

Horeca

chalet Bergrust

Luikerweg 71
6212 NH Maastricht

herberg Den Apostel

Statiestraat 45
3770 Kanne/Riemst

chalet D'n Observant

Lage Kanaaldijk 117
6212 NA Maastricht

bistro Hoffmanni

Lage Kanaaldijk 115 a
6212 LN Maastricht

Op enkele punten onderweg
zijn banken en
picknickplaatsen ingericht.

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

04-12-2022

Grenzeloos Wandelen

Het Nederlands-Belgische grensgebied onder de rook van Maastricht is een verrassend wandelgebied. Hier bepalen afwisselende en gevarieerde wandelpaden langs de St. Pietersberg met de ENCI-groeven, het hellingrijke Jekerdal met zijn verlaten mergelgroeven en het Belgische Kanne het landschapsbeeld. Vanaf de parkeerplaats aan het Fort Sint Pieter start de rondwandeling met een klim voorbij aan het fort naar het mergelplateau en langs de flanken van de open kalksteengroeven van de St. Pietersberg. Vervolgens dalen we af via het Jezuitenpad naar het beekdal van de Jeker. Over de Jeker gaat de route door het hellingbos van de Cannerberg, voorbij aan de kalksteengroeven van de Jezuitenberg en het ernaast gelegen gangenstelsel waarin het interim oorlogshoofdkwartier van de NAVO was gevestigd tijdens de Koude oorlog. Een klim leidt ons naar het Milleniumbos om dan af te dalen naar Chateau Neercanne. Hier betreden we Belgisch grondgebied. Door Kanne en langs het Albertkanaal volgt nu opnieuw een lange klim naar het Plateau van Caestert. Langs Hoeve Caestert keren we terug in Nederland voorbij aan D'n Observant, een kunstmatige stortberg van de cementgroeven van de ENCI. Door het hellingbos dalen we af naar de mergelgroeven van de ENCI. Hier loopt de route door een on-Nederlands landschap! Een fikse klim leidt naar een uitzichtplateau met een panoramisch vergezicht over de open mergelgroeven. Vanaf hier is het vertrekpunt van de rondwandeling snel bereikt.

Routebeschrijving

- 1** Voor deze rondwandeling vertrekken bij Bistro-Café Chalet Bergrust aan vanaf de grote parkeerplaats aan de voet van het Fort Sint Pieter. Naast de Luikerweg beklimmen we de steile trap naar het mergelplateau en hebben meteen zicht op het majestueuze Fort Sint Pieter en de stad Maastricht. We volgen de met blauwe ruit gemarkeerde route naar links. We wandelen door een open landschap met heischraal en zeldzaam bloemrijk grasland met enkele bosschages tot we aan de bosrand komen van het ENCI-bos, gelegen op een stortheuvel, die de westelijke groevewand van de ENCI-groef vormt. De route loopt parallel met de rood-witte markering van de GR5 en deels over een onverhard traject van de Van Schaikweg. We volgen het brede onverharde bospad, omzoomd met grote beuken bomen, zuidwaarts. Aangekomen op het punt waar we aan de linkerzijde zicht krijgen op het open landschap van het Jekerdal met Chateau Neercanne, slaan we rechtsaf bij de markering met het oranje kruis. We laten hier de met blauwe ruit gemarkeerde route. We volgen hier het grindpad (Poppelmondeweg) omlaag langs de bosrand met de bocht naar rechts. Voorbij klaphek gaat de grindweg met een bocht naar links omlaag en tussen de weilanden door bereiken we de verharding van de Mergelweg.
- 2** Op de asfaltweg gaat de route rechtsaf om na bijna 150 meter naar links het Jezuïetenpad met oranje kruis markering in te slaan. Via het bruggetje over de Jeker komen we aan de Cannerweg. Deze steken we recht over en volgen de Von Dopfflaan, een smalle eenrichtingsweg, tot aan het hellingbos van de Cannerberg. Boven aan de T-splitsing komen we bij de ingang van mooie bewerkte kalksteengroef 'Jezuïetenberg' en wandelen langs het trafohuisje rechtsaf omhoog langs de parkeerplaats. In de bocht naar rechts gaat onze route rechtdoor tussen de twee zwerfstenen door. De oranje kruis markering voert ons over een langzaam stijgende onverharde veldweg, de Zeenendaalweg, langs een beboste helling met een ruime bocht naar links. Aan onze rechterzijde hebben we zicht over het open landschap met het

Jekerdal richting Maastricht. Zo bereiken we bij een veldkruis de kruising van veldwegen. De route gaat hier linksaf de Susserweg op tot we dalend bij het infopaneel 'Millenniumbos' staan.

- 3** Achter de afsluitboom gaat de oranje kruis markering scherp naar links en rechts omhoog betreden we het Millenniumbos, dat in 2000 is aangelegd ter ere van de eeuwwisseling. We volgen een brede grasbaan door een beukenlaan en houden aan het einde rechts aan. We komen in open gebied en passeren een reeks van 34 zwerfkeien. We volgen nu het grasbaantje dat tussen twee ontluchtingsschachten doorloopt, die bij het ondergronds gangenstelsel van het voormalige NAVO hoofdkwartier in de Cannerberg horen. Op de T-splitsing komen we in het natuurgebied Cannerbos, dat eigendom is van Limburgs Landschap en behoort tot het landgoed van Kasteel Neercanne. Hier gaat de gemarkeerde route met oranje kruis naar links en aan de volgende T-splitsing bij zitbank rechts omlaag langs een dikke eikenboom. We negeren het zijpad steil links omlaag en zijpad rechts. Waar het pad naar rechts buigt, negeert u zijpad links omlaag. Onderaan deze afdaling op de Von Dopfflaan wandelen we rechtsaf en staan direct bij de toegangspoort naar Chateau Neercanne. De route gaat door de poort over het kasteelterrein om aan de andere zijde door de poort en het toegangshek verderop bij Grenspaal 69 in België te komen. Op de Muizenberg wandelen we naar links en wandelen richting het centrum van Kanne. Voorbij de H. Grafkapel houden we op de Y-splitsing rechts aan en komen in de Statiestraat. De route gaat rechtsaf.

- 4** In het centrum van Kanne passeren we horeca en bij de parkeerplaats aan de linkerzijde slaan we linksaf langs de oranje kruis markering de Bajats in. Het is even opletten! We lopen deze straat helemaal uit en negeren de oranje kruis markering naar links! We steken de Brugstraat over en wandelen de Oude Tramweg in. Na een 20-tal meters stappen we aan de linkerzijde over op de

blauwe ruit markering, die langs de Jeker loopt! Aangekomen bij het bruggetje steken we naar links de Jeker over. Meteen naar rechts volgen we nu de GR5 achter de bebouwing langs. Waar de Jeker met een duiker onder het Albertkanaal doorstroomt slaan we linksaf en komen op de Castertweg. De route gaat nu rechtsaf langs het Albertkanaal tot het eerste onverharde pad naar links. Hier wandelen we de veldweg in langs de rood-witte markering van de GR5 en steken op de kruising van veldwegen recht over. We zijn hier op het Plateau van Caestert. We komen uit bij de Hoeve Caestert, die stamt uit 1686 en gebouwd is in Maaslandse Renaissancestijl. We wandelen naar links en pikken de rode driehoek route op en blijven hier nog steeds de markering van de GR5 volgen. Waar de onverharde weg (Luikerweg) naar links afbuigt passeren we de Belgisch-Nederlandse grens en heet het pad Poppelmondeweg. De route voert hier onderlangs de 171 meter hoge D'n Observant, stortberg van de ENCI-groeve.

5 Verderop komt de oranje kruis route bij de rode driehoek route en de GR5. We wandelen hoog boven de diepte van de groeve en hebben zicht op de Duivelsgrot. Aangekomen op het punt waar het landschap zich opent en de GR5 een scherpe bocht

naar rechts maakt, dalen we af in de groeve. Nog een bocht naar links en langs de helling met rechts zicht op de groeve wandelen we rechtsaf door het gebied van Natuurmonumenten langs het water. Tegen de klok in voorbij de schuilhut en de sluitboom bereiken langs de parkeerplaats horeca Chalet D'n Observant. Hier betreden we de ENCI-groeve en blijven de GR5 en de gele wandelroute volgen. Aan de rechterzijde hebben we zicht op het fabrieksgebouwen van de ENCI, waar in 2020 de cementproductie gestopt is. We passeren Bistro Hoffmanni. Tussen de 'Blue Lagoon' ogende waterpartijen met de bijzondere natuurplas 'Onder d'n Olifant' kronkelt de route door de groeve langs mergelwanden met gangen tot we aan de stalen trap staan. Deze steile trap met 210 treden is 40 meter hoog en overbrugt de hoge mergelwand. De gemarkeerde wandelroute gaat hier omhoog en eenmaal boven hebben we aan de rechterkant een panoramadek, vanwaar we uitzicht hebben over de meertjes in de groeve. Hier is het eindpunt van het Pieterpad en gaat de Wandelroute over in de GR5. We verlaten het uitzichtpunt en wandelen rechtuit tot we na een tiental meters op de Luikerweg staan, die we noordwaarts volgen. Na goed één kilometer over deze Luikerweg zijn we terug op het vertrekpunt van deze rondwandeling bij Bistro-Café Chalet Bergrust.

Omgevingsinformatie

Fort Sint Pieter

Dit fort ligt fier boven op de Sint Pietersberg en heeft al ruim 300 jaar de stad Maastricht tegen de vijand beschermd. De directe aanleiding om hier een fort te bouwen is het beleg in 1673 door Lodewijk XIV, de Franse Zonnekoning, die vanaf de berg Maastricht beschiet. Stadscommandant Daniël Wolf van Dopff begint daarna in 1701 met de bouw van een stenen, vijfhoekig fort met maar liefst twaalf geschutopstellingen op de noordflank van de Sint Pietersberg in Maastricht. In 1717 bezoekt Tsaar Peter de Grote het bolwerk, waar hij wordt rondgeleid door Daniël Wolf van Dopff. In 1794 belegeren de Fransen de stad opnieuw. Vergeefs proberen zij dan het fort op te blazen maar het fort blijft ongedeerd, toch worden stad en fort uiteindelijk veroverd. Na de Franse tijd is het fort ingrijpend gemoderniseerd en Maastricht is dan een belangrijke vesting in het nieuwe Koninkrijk der Nederlanden. Tijdens de Belgische opstand (1830-1839) is de vesting Maastricht een Nederlandse enclave in Belgisch gebied en is het fort in staat van paraatheid. Daarna behoudt het fort tot 1867 zijn militaire functie als onderdeel van de vestingwerken van Maastricht en raakt enkele jaren later in verval. Thans is het bouwwerk een rijksmonument en een toeristische attractie.

Het ENCI-bos

Tussen 1925 en 1935 wordt naast de ENCI-groeve een stortberg aangelegd. Deze stortberg is ontstaan omdat men voor de ontginning van de ENCI-groeve dekgronden bestaande uit zand en grind moet weggraven om bij de kalksteen te komen. Deze dekgronden worden dan ten westen van de groeve gedumpt met stoomtreintjes. Omdat deze geen grote hoogteverschillen konden nemen, heeft de stortheuvel hierdoor een terrasvormige opbouw gekregen. In 1938/1939 wordt er op de stortberg het ENCI-bos aangeplant, waarbij de Nieuwe Marendalgroeve en de Oude Marendalgroeve verdwenen onder de stort. Rond 1990 wordt een gedeelte van het bos afgegraven voor de cementindustrie en in maart 2006 laat de ENCI anderhalve hectare van het ENCI-bos kappen, zonder dat ze de bezwaarprocedure had afgewacht. Sinds oktober 2010 is het resterende deel van het ENCI-bos eigendom van Natuurmonumenten, die zorg draagt voor het loofbos met zijn kenmerkende beukenbomen, evenals essen, haagbeuken, zoete kersen en gewone esdoorns.

Jezuïetenberg

Deze Jezuïetenberg maakt deel uit van de Cannerberg en wel van de mergelgroeve Valberg, die ook wel Fallenberg werd genoemd. De groeve beslaat circa tien hectare met twintig kilometer gangen, waarvan nu zes kilometer gangen nog begaanbaar zijn. Na het beëindigen van de mergelwinning in 1880 komt deze voormalige mergelgroeve in bezit van de jezuïeten. Zij gebruiken de verlaten groeve in de periode 1880 tot 1967 ter ontspanning, waarbij de studenten Filosofie en Theologie in de groeve vele kunstwerken in de vorm van houtskooltekeningen, beelden, sculpturen, reliëfs en waterwerken in de mergelsteen hebben gecreëerd. In totaal zijn het ongeveer 400 stukken waarvan er nu nog zo'n 330 te bezichtigen zijn. Naast de serieuze kunstwerken zien we hier en daar ook kunstwerken met een knipoog. In de groeve heerst een constante temperatuur van 10 graden Celsius bij een luchtvochtigheid van 98%. Na het vertrek van de Jezuïeten uit Maastricht wordt het beheer en onderhoud van de groeve in 1968 overgedragen aan de Stichting Jezuïetenberg. De groeve krijgt in 1998 de status van rijksmonument vanwege zijn zeer gave toestand, die in cultuurhistorisch en functioneel opzicht uniek te noemen is. De groeve is alleen op afspraak te bezoeken.

Milleniumbos

Dit bos dankt zijn naam aan het jaar 2000 als het wordt aangelegd ter ere van de eeuwwisseling, waarbij twintig beuken geplaatst worden voor de twintig eeuwen van de jaartelling. Zij vormen een boomeiland, het hart van het bos. In 2013 zijn er opgravingen verricht en worden er resten opgegraven uit de tijd van de Bandkeramiek, de IJzertijd en de Romeinse tijd. In datzelfde jaar wordt het Millenniumbos met 9 hectare natuur en 30.000 jonge bomen uitgebreid als natuurcompensatie voor de Koning Willem-Alexandertunnel onder Maastricht en 34 grote zwerfkeien, die tijdens graafwerkzaamheden bij de aanleg van de tunnel gevonden zijn, worden er gegroepeerd als kunstwerk. De grootste van deze keien hebben een gewicht van meer dan 2000 kilogram en zijn tussen 400 tot 500 miljoen jaar oud. De zwerfkeien komen oorspronkelijk uit de Ardennen en zijn in de IJstijd door de Maas naar Maastricht vervoerd. De uitbreiding van het Millenniumbos in 2013 wordt omgedoopt tot Hoogcannerbos.

Kasteel Neercanne

In het Jekerdal tegen de helling van de Cannerberg is dit 17e eeuwse kasteel gebouwd op de grondvesten van een Romeins verdedigingswerk, waarvan de grotten nog steeds bestaan en nu in gebruik zijn als wijnkelder. De oudst bekende vermelding van een kasteel op deze plek dateert uit 1316 en het heeft in de loop der eeuwen vele eigenaars gekend. Er is voortdurend bijgebouwd en krijgt aan het begin van de 17e eeuw de bouwstijl van de Maaslandse Renaissance. Het huidige hoofdgebouw stamt uit 1698 na een ingrijpende verbouwing in opdracht van Gouverneur Daniël Wolff, Baron van Dopff, die het oude kasteel laat slopen en uitbouwt tot een lustslot in de stijl van het Hollands Classicisme. In het najaar van 1794 is het kasteel enkele weken lang het hoofdkwartier van de Fransen tijdens het Beleg van Maastricht. Na de Belgische Opstand wordt het kasteel in 1839 Nederlands. De erven van Baron Van Thier zijn begin 20e eeuw de laatste kasteelbezitters. Maar het kasteel raakt in verval en wordt in 1947 eigendom van de Stichting Het Limburgs Landschap, die het

van 1947 tot 1955 en opnieuw van 1985 tot 1989 laat restaureren. In de jaren 1990 wordt een deel van de baroktuinen hersteld. Stichting Het Limburgs Landschap verhuurt het kasteel aan Camille Oostwegel die er het sterrenrestaurant Château Neercanne exploiteert.

Hoeve Caestert

Aan de zuidwestzijde van de Sint Pietersberg ligt aan de Waalse kant op het Plateau van Caestert de monumentale Hoeve Caestert. We zijn hier op zo'n 250 meter ten zuiden van de Belgisch-Nederlandse grens. De naam Caestert verwijst naar het Latijnse 'castra', dat legerplaats betekent, die hier gelegen zou hebben in de Romeinse tijd. Hoeve Caestert is gebouwd in de karakteristieke Maaslandse Renaissances stijl en maakte deel uit van het in 1972 afgebrande Kasteel Caestert. Naast het kasteel en achter de vierkantshoeve stond vroeger de Kapel van Caestert, toegewijd aan Maria Magdalena. De sluitsteen boven de ingang stamt uit 1686 en geeft toegang aan het binnenterrein van de hoeve. Nadat de hoeve verlaten is door de laatste pachter, Walther Duchateau, raakt de hoeve in verval. Maar Natuurpunt Riemst neemt tijdelijk de hoeve en conciërgewoning in gebruik, totdat deze op 1 april 2013 ook door brand werd verwoest. Na de brand duurt het jaren om de hoeve te herbouwen, maar inmiddels is het Waals Gewest druk bezig de hoeve te herstellen.

De ENCI Groeve

Aan de Maaszijde van de Sint-Pietersberg ligt deze kalksteengroeve waar in dagbouw sinds 1926 door de Eerste Nederlandse Cement Industrie (ENCI) mergel is gewonnen als een belangrijke grondstof voor de cementproductie. Deze mergelwinning is op 1 juli 2018 definitief stopgezet. Deze dagbouw in de Sint-Pietersberg heeft diepe sporen achtergelaten in het landschap. De kalkstenen kliffen, de diepe afgronden en de 'Blue Lagoon' ogende natuurplekken in de groeve vormen nu een spectaculair on-Nederlands landschap, dat onder beheer valt van Natuurmonumenten. De ENCI groeve is opengesteld voor het publiek en er is een trap met spectaculair uitzichtplatform aangelegd, vanwaar je op 40 meter hoogte een panoramisch uitzicht hebt over de voormalige mergelgroeve. Het is ook de plek op een flank van de Sint Pietersberg waar het eindpunt van het Pieterpad is en overgaat in de GR5, die dwars door de groeve naar België gaat.

Op pad rondom de Sint Pietersberg, 13 km

Wandel Zoekpagina

